

Prilikom prve Skupštine EULEX sudija, održane u Prištini 10. jula
2008 godine

Skupština u sastavu od sledećih sudija: Maria Giuliana Civinini, Predsednica Skupštine EULEX sudija; Guy Van Craen, Olavi Snellman, Andrea Cruciani, Angela Kaptein; Michael Zimmermann, Norbert Koster, Christine Lindemann-Proetel, Michael Simmons, Gerrit-Marc Sprenger; Gianfranco Gallo; Emilio Gatti.

Jednoglasno usvaja ODLUKU

Da odobri Uputstvo za raspodelu predmeta za EULEX sudije u krivičnim predmetima u Okružnim sudovima.

Maria Giuliana Civinini

Predsednica Skupštine EULEX sudija

UPUTSTVO ZA RASPODELU PREDMETA ZA EULEX SUDIJE U KRIVIČNIM PREDMETIMA U OKRUŽNIM SUDOVIMA

I. Uvod

Na osnovu Zakona o nadležnosti¹ i raspodeli predmeta EULEX sudije i tužioci u krivičnim predmetima imaju primarnu ili isključivu nadležnost i dopunsku nadležnost,

Prva je predviđena članom 3.1, druga u članu 3.3, 3.4, 4.1, 4.3 i 4.5.

Primarna nadležnost se mora smatrati kao 'normalna', što znači da svaki predmet koji spada u ovu hipotezu treba da vode EULEX sudije (EJ)².

---

¹ "Zakon o nadležnosti, odabiru i raspodeli sudskih predmeta EULEX sudijama i tužiocima na Kosovu" br. 03/L-053 donet 13. marta 2008 (ZoN)

² Izuzetak je predviđen članom 3.2 ZoN, prema kome Predsednik Skupštine EULEX-a može da odluči 'iz osnovanih razloga' da neki od ovih predmeta ne dodeli EULEX sudijama

Dopunska nadležnost je samo 'eventualna' i pod različitim pretpostavkama zahteva poseban razlog i posebnu odluku Predsednika Skupštine EULEX sudija.

Ovo omogućava mišljenje a) da u proporciji između broja predmeta koji spadaju u primarnu i broja predmeta koji spadaju u dopunsku nadležnost prvi će pokazati veću učestalost b) da će predmeti dopunske nadležnosti biti unapred jasno prepoznatljivi pa će stoga biti raspoređeni u veću na najbolji način.

Primarna nadležnost je dizajnirana u skladu sa nadležnostima za istragu i optuživanja od strane kancelarije Specijalnog Tužilaštva Republike Kosovo (STRK)³.

Zakon o STRK⁴ predviđa dve različite vrste nadležnosti za krivična dela koja su izvršena ili u pokušaju, prvu kao 'isključivu' (član 5.), drugu kao 'dopunsku' (Član 9.).

Važno je napomenuti da u oba slučaja , kada STRK vrši istragu ili krivično goni primarna nadležnost EULEX sudija takođe je osnovana.

Član 5. (isključiva nadležnost) i član 9. (dopunska nadležnost) sadrže spisak krivičnih dela predviđenih Privremenim krivičnim zakonom Kosova (PKZK) koji je stupio na snagu 6. aprila 2004 godine i spisak teških krivičnih dela predviđenih Krivičnim zakonom Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZSFRJ) i Krivičnim zakonom Socijalističke Autonomne Pokrajine Kosovo (KZK).

Ovi znači da najteži zločini spadaju u nadležnost STRK-a (te stoga i EULEX sudija) bez obzira da li su izvršeni ili u pokušaju pre 6. aprila 2004 godine (u skladu sa KZSFRJ i KZK) ili su izvršeni nakon toga dana (u skladu sa PKZK).

Član 5.1 ZoSTRK ukazuje da krivična dela⁵ terorizam, genocid, zločin protiv čovečnosti, ratni zločin koji obuhvata regrutovanje ili angažovanje ljudi mlađih od osamnaest godina, krivična dela u vezi nuklearnog materijala, organizovani kriminal kako predviđa PKZK, koji je izvršen posle 6.aprila 2008 godine, spadaju u isključivu nadležnost Kancelarije Specijalnog tužioca.

Član 5.2⁶ navodi dela koja spadaju u primarnu nadležnost STRK takođe i krivična dela terorizma koja su predviđena i KZ SFRJ i Uredbom UNMIK-a 2001/12 kao i krivična dela predviđena članom 141 -155 KZ SFRJ⁷.

---

³ Član 3.1 ZoN: " EULEX sudije zadužene za vodenje krivičnih postupaka imaće nadležnost i ovlašćenje nad svim predmetima, čiju istragu vodi i krivično gonjenje vrši STRK".

⁴ "Zakon o kancelariji specijalnog tužilaštva Republike Kosovo" br. 03/L-052 izdat 13. marta 2008 (ZoSTRK).

⁵ Za preciznu listu vidi aneks 1.

⁶ Za ovo i druga tri dokumenta u vezi sa tim, vidi aneks 2.

⁷ U suštini genocid, ratni zločin i krivična dela vezana za rasnu diskriminaciju.

Može se zaključiti da **svi predmeti koji spadaju u isključivu nadležnost STRK** sadrže činjenice **nasilja protiv ljudi ili bar organizovanog kriminala**.

Član 9.1 ZoSTRK ukazuje na 24 vrste krivičnih dela⁸ koji se kreću od povrede zakonskog reda na Kosovu, podstrekivanja rasne, verske ili etničke mržnje, razdora i netolerancije, trgovine ljudima, ubistva, kidnapovanja, torture, krivičnih dela protiv seksualnog integriteta i neovlašćena kupovina droga (lit. a-n) do teških ekonomskih krivičnih dela (izazivanje bankrota, falsifikovanje novca, utaja poreza, iznuda, davanje i uzimanje mita i slično: lit. o-z)

Član 9.1 navodi dela koja spadaju u dopunsku nadležnost STRK-a kao i neka teška krivična dela predviđena KZK, KZ SFRJ i nekim Uredbama UNMIK-a⁹.

Ogroman broj krivičnih dela koja spadaju u dopunsku nadležnost STRK imaju ekonomski karakter i ovo može imati važan uticaj na podelu predmeta među sudskim većima.

2. Dopunska nadležnost EULEX sudija je predviđena članom 3. i 4. ZoN.

Prva pretpostavka (čl. 3.3) se pojavljuje kada Predsednik Skupštine EULEX sudija, na zahtev stranke koja na to ima pravo, smatra zadatak ES kao 'potrebim da se obezbedi pravilno funkcionisanje pravosuđa'¹⁰ a odredbe u vezi sa diskvalifikacijom sudija nisu primenjive.

Važno je primetiti da je ova nadležnost data samo za pojedinačna krivična dela, koja se tiču dopunske nadležnosti STRK (član 9.1 i 9.2 ZoNSTRK).

Dopunska nadležnost ES se pojavljuje samo onda kada STRK nije sprovela istragu ili gonjenje, u protivnom nadležnost ES je primarna (vidi br.1).

Zaključak je da za teška krivična dela predviđena članom 3.3 ZoN i članom 9.1 i 9.2 ZoSTRK je uvek moguće odrediti ES za glavno suđenje ili drugu fazu postupka.

Druga pretpostavka o dopunskoj nadležnosti ES se odnosi a) na predmete koji pokazuju elemente diskriminacije u vezi sa žrtvom, prostorijama ili metom krivičnog dela (član 3.4), b) na diskvalifikaciju (član 4.1 i 4.5) ili nemogućnost da se u predmetu angažuje kosovski sudija (KS).

---

⁸ Vidi preciznu listu u aneksu 3.

⁹ U suštini ubistvo, trgovina ljudima, krivična dela protiv ličnog i moralnog integriteta, neovlašćena proizvodnja i prodaja narkotika, podstrekivanje nacionalne, rasne, verske ili etničke mržnje razdora ili netolerancije, teški slučajevi pljački i razbojništva, iznuda, primanje i davanje mita, vidi aneks 4.

¹⁰ Potreba je objašnjena u članu 3.5 ZoN zbog pretpostavke pretnje KS, svedocima ili strankama što može izazvati 'ozbiljnu pogrešnu primenu prava' ukoliko se čuva isključivo u nadležnosti KS.

Stoga, primarna ili isključiva nadležnost ES pokriva najteža krivična dela, dok dopunska pokriva u velikoj meri predmete gde njihova angažovanost odgovara kriterijumima mogućnosti.

II. Odredbe uputstva za raspodelu krivičnih predmeta za EULEX sudije u Okružn sudovima

II. Pravna pozadina

Raspodela predmeta EULEX sudijama izvršavaće se u skladu sa Zakonom o nadležnosti, odbiru i raspodeli predmeta EULEX sudijama i tužiocima na Kosovu (Zakon br. 03/L-053) u daljem tekstu ZoN.

Ovo uputstvo treba da izgradi pravila o raspodeli predmeta predviđena gore navedenim zakonom

II. 2. Principi

- **Transparentnost**

Raspodela predmeta mora da bude transparentna za akttere i neakttere u pravosudnom sistemu.

- **Objektivnost**

Svako treba unapred da zna koji sudija će mu/joj suditi.

(sudije neće birati predmete)

- **Fleksibilnost**

Mora da se vodi računa o specifičnim radnim uslovima, malom broju EULEX sudija u pravnoj diskvalifikaciji shodno PZKPK.

- **Održivost**

Sistem raspodele premeta mora da bude primer ispravne sudske administracije kojeg će se pridržavati lokalne sudije kako bi postigle ciljeve nezavisnog, transparentnog i efikasnog sudskog sisitema.

- **Jednakost u radnom opterećenju sudija**

II. 3. Sistem raspodele predmeta

1. EULEX sudije biće podelejne u dva odeljenja u okviru svakog Okružnog suda. Jedno odeljenje radiće na finansijskim krivičnim delima koja takođe obuhvataju i korupciju. Drugo odeljenje radiće na ratnim zločinima terorizmu i nasilju/krivičnim delima vezanim za telesne povrede. Organizovani kriminal i krivična dela osetljivog karaktera npr. pretnja ili zastrašivanje stranke, svedoka ili sudije koji može da ima element finansijskog zločina kao i krivična dela vezana za nasilje biće vođeni u odeljenima za koja je dotični predmet uglavnom povezan.
2. **2.1** U oba gore navedena odeljenja biće jedan ili dve EULEX sudije krivičara i jedan lokalni sudija. Jedan od EULEX sudija biće šef odeljenja. U sudovima koji imaju samo tri EULEX sudije krivičara te stoga samo jednog EULEX sudiju krivičara u jednom odeljenju, jedan EULEX sudija parničar biće zadužen za krivični sektor, poželjno je da to bude sektor za finansijska krivična dela.
2.2. EULEX sudije koje su raspoređene u Okružnim sudovima odlučiće o tome ko će biti članovi odeljenja i ko će biti šef odeljenja.
2.3. Lokalne sudije za odeljenja odrediće Predsednik okružnog suda.
2.4. Sudije će biti članovi određenih odeljenja 6 meseci nakon čega će se izvršiti pregled a moguća je i rotacija sudija iz jednog odeljenja u drugo. Rok službe šefa odeljenja je takođe 6 meseci nakon čega će EULEX sudije određenog Okružnog suda doneti novu odluku o šefu odeljenja.
2.5. Sudije koje su odabrane za odeljenje biće sudije veća (*vršeći funkcije vezane za raspodelu predmeta u odeljenju*) pomenute u ZoN član 3.7 i 4.7, osim ako drugačije nije odlučio Predsednik Skupštine EULEX sudija u skladu sa Članom 2.1, 3.7 i 4.7 ZoN i članom 24. PZKPK.
2.6. Šef odeljenja je kontakt osoba odeljenja za Predsednika Skupštine EULEX sudija. Šef odeljenja nedeljno izveštava Predsednika Skupštine EULEX sudija o predmetima u odeljenju i drugim relevantnim pitanjima. Šef odeljenja takođe obaveštava Predsednika Skupštine EULEX sudija o predmetima gde ima potrebe da sastav veća bude drugačiji od osnovnog sastava navedenog u stavu 2.2.
- 3.1.** U okviru odeljenja predmeti će se dodeljivati sudijama prema brojčanom sistemu gde će svaki treći predmet koji dođe u odeljenje biti dodeljen sudiji A, svaki treći predmet sudiji B, br. 3 sudiji C, (br 1 sudiji A, br 2 sudiji B, br 3 sudiji C, br. 4 sudiji A i tako dalje). Iz posebnih razloga (na primer kvalitet i složenost

predmeta i broj predmeta poverenih svakom sudiji), sudija koji izabira može da raspodeli izabrane predmete na drugi način pored gorenavedenog.

3.2. Sudija kome je dodeljen predmet je odgovoran za pravilnu pripremu predmeta kao i za sastavljanje presude i drugih rešenja u predmetu.

3.3. Šef odeljenja biće predsedavajući sudija.

4. U oba odeljenja biće jedan ili dve EULEX sudije, međunarodni pravni referenti i jedan nacionalni pravni referent EULEX-a. Međunarodni pravni referenti su povezani sa sudijom dok su nacionalne sudije povezane sa odeljenjem.

5.1. Kako bi izbegli diskvalifikaciju sudija (PZKPK član 40. (2) u kasnijoj fazi predmeta, EULEX sudije će uglavnom biti zadužene za glavna suđenja.

5.2. U situacijama gde ima potrebe za zaduživanjem EULEX sudije u predpresnoj fazi ili postupku potvrđivanja optužnice ili za zamenom sudije iz drugog osnovanog razloga, sudija krivičar koji je određen za drugi Okružni sud ili sudija parničar može da bude određen u predpresnom postupku uključujući potvrđivanje optužnice i izdavanje naloga za sudski pritvor.

5.3. EULEX sudije su raspoređene u Vrhovnom sudu ili u jedan ili više Okružnih sudova. Raspoređivanje EULEX sudija u više okružnih sudova odgovaraće potrebi za zamenom u izuzetnim slučajevima. U ovim slučajevima EULEX sudija imaće svoje glavno sedište u Okružnom sudu i radiće kao prirodna zamena za EULEX sudiju u drugom Okružnom sudu.

5.4. Okvima odluka Predsednika Skupštine EULEX sudija automatski će rasporediti zamene na sledeći način:

Sudije koje su na prvom mestu raspoređene u određenom Okružnom sudu biće određene za sve OS kao zamena na osnovu sledećeg sistema:

Sudije koje su na prvom mestu određene za OS u Prištini biće određene kao zamena za:

1. **OS u Gnjilanu**
2. **OS u Mitrovici**
3. **OS u Prizrenu**
4. **OS u Peći**

Sudije koje su na prvom mestu određene za OS u Peći biće određene kao zamena za:

1. **OS u Prizrenu**

2. **OS u Prištini**
3. **OS u Gnjilanu**
4. **OS u Mitrovici**

Sudije koje su na prvom mestu određene za OS u **Prizrenu** biće određene kao zamena za:

1. **OS u Peći**
2. **OS u Gnjilanu**
3. **OS u Prištini**
4. **OS u Mitrovici**

Sudije koje su na prvom mestu određene za OS u **Gnjilanu** biće određene kao zamena za:

1. **OS u Prištini**
2. **OS u Mitrovici**
3. **OS u Prizrenu**
4. **OS u Peći**

Sudije koje su na prvom mestu određene za OS u **Mitrovici** biće određene kao zamena za:

1. **OS u Gnjilanu**
2. **OS u Prištini**
3. **OS u Prizrenu**
4. **OS u Peći**

Najpre će se zahtevati od sudija odgovarajućih komora koji su odgovorni za predmet, da budu zamena.

U izuzetnim okolnostima, Predsednik Skupštine EULEX sudija može da odluči da odredi sudije parničare za poseban krivični predmet.

5.5. Sistem dežurstva biće uspostavljen za hitne situacije među gore povezanim sudovima kako bi se osiguralo da sudija bude dostupan za hitne situacije. Trajanje dežurstva je jedna nedelja uključujući i vikende. Šef odeljenja za ratne zločine

određenog Okružnog suda proslediće predlog sistema rotacije Predsedniku Skupštine EULEX sudija najkasnije mesec dana unapred.

3. U slučaju bolovanja ili drugih neočekivanih situacija biće određena zamena iz drugog odeljenja određenog suda ili ukoliko je to potrebno primeniće se sistem propisan gore navedenim članom 5.
4. Elemenat nadgledanja od strane EULEX sudija sledi odvojeno uputstvo koje je utvrdila Skupština EULEX sudija.

II. 4. Zakazivanje glavnih pretresa (i drugih saslušanja)

Saslušanja će se organizovati u sudnicama lokalnih sudova u skladu sa odredbama ZoN. Prema tome prilikom zakazivanju glavnih pretresa i drugih saslušanja mora se voditi računa da nema dovoljno sudnica i da će se sudnice deliti sa lokalnim sudovima koji će održavati svoja suđenja. Zakazivanje saslušanja treba da se uradi u saradnji sa lokalnim sudovima nekoliko meseci unapred kako bi se obezbedio lagan postupak za predmete na kojima rade lokalne sudije kao i EULEX sudije u skladu sa odredbama ZoN.